

STOCKHOLMS UNIVERSITET

Psykologiska institutionen

Psykoterapi och psykologisk behandling, 2: Teori, tillämpning och klinik

Handledt klientarbete, kognitiv beteendeterapi (KBT)

Kursansvarig: Jan Bergström

Handledt klientarbete KBT, 4,5 hp Termin 7, VT 2022

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till delkursen

För tillträde till delkursen gäller:

Antagen till psykologprogrammet samt minst 180 hp avklarade inom programmet, där kurserna på termin 1-6 skall vara avklarade.

Allmänt om hela kursen och övergripande upplägg termin 7 till 9

De tre delkurserna i Handlett klientarbete (termin 7, 8, respektive 9) består huvudsakligen i att under handledning bedriva psykoterapi i form av kognitiv beteendeterapi på Psykologiska kliniken vid Psykologiska institutionen. Efter avslutad kurs skall studenten besitta sådana kunskaper att hen under handledning kan bedriva kognitiv beteendeterapi. Studenten ska under de tre terminerna ha 2-3 behandlingskontakter.

Under termin 7 ska studenten inleda en behandlingskontakt med en klient med specifik fobi i första hand. Under termin 8 och termin 9 genomförs behandlingskontakter för klienter med bredare typ av problematik, såsom t.ex. ångest, oro, nedstämmhet och relaterad problematik. Under termin 9 genomförs även telefonbedömningar på kliniken.

Handledningen ges i grupper om 3 till 4 studenter (samma grupp under de tre terminerna) och sker på tisdagar. Det vanliga är att handledning sker antingen kl 09.00-12.00 eller kl 13.00-16.00 men observera att tiden för handledning kan komma att börja kl 08.00 eller sluta kl 18.00. Det är därför mycket viktigt att du planerar dina studier så att du har möjlighet att ha handledning eller kursrelaterat arbete mellan dessa klockslag. Hör av dig till kursansvarig så snart som möjligt om du har önskemål om att handledning på för- eller eftermiddag. Det är dock inte garanterat att ditt önskemål kan tillgodoses.

Se senare specifika anvisningar för Handlett klientarbete termin 8 respektive 9.

Innehåll och upplägg termin 7

Handledningen sker i grupp och omfattar 40 handledningstimmar varje termin. Datum för handledningstillfällena meddelas enskilt, men i princip är det varje vecka under termin 7, fr.o.m. början av terminsdel C t.o.m. terminens slut (det vill säga delkursen går under andra halvan av terminen, se schema).

Under termin 7 ska studenten inleda en behandlingskontakt med en klient med specifik fobi i första hand, för att i koncentrerad form få erfarenhet av exponeringsbaserad behandling. Under handledningen ska studenten lämna in skriftliga sessionsrapporter för varje samtal, fallformulering samt behandlingsrapport när det blir aktuellt (se nedan). Utöver handledning i grupp sker även en individuell återkoppling med handledaren, som innehåller en strukturerad bedömning av terapeutkompetens (t.ex. genom formuläret *Assessment of Core CBT Skills*, ACCS).

Utöver handledningen innehåller delkursen denna termin två seminarier med kursansvarig lärare – ett i inledningen och ett i slutet av delkursen. Inför det avslutande seminariet lämnas en kortare skriftlig uppgift in (se nedan).

Förväntade studieresultat

Dessa förväntade studieresultat (lärandemål) gäller för huvudkursen *Psykoterapi och psykologisk behandling 2* (termin 7). Under varje enskilt lärandemål specificeras nedan vad de motsvarar för lärandeaktiviteter under den här delkursen (Handledt klientarbete KBT, termin 7).

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna:

- redogöra för och i ett kliniskt sammanhang applicera centrala begrepp och grundläggande teorier inom respektive terapiinriktning
 - Lärandeaktivitet:
 - applicera centrala teoretiska begrepp vad gäller den aktuella terapin och klientens problematik, t.ex. vad gäller fobisk rädsla och exponering, både i form av skriftliga inlämningar (ffa sessionsrapporter, fallformulering och skriftlig uppgift) samt i de terapeutiska samtalen
- samla in relevant diagnostisk information och utifrån denna formulera en fallkonceptualisering och plan för behandling, som tar hänsyn till individens karakteristika, dennes preferenser och kultur
 - Lärandeaktiviteter:
 - genomföra deskriptiv diagnostik med hjälp av semistrukturerat intervjumaterial (t.ex. MINI)
 - genomföra KBT-fallformulering och plan för behandling med hjälp av mall
 - att utöver i handledning även göra detta i skriftlig uppgift och seminarium
- tillämpa generiska terapeutiska färdigheter samt grundläggande behandlingsmetoder inom vald teoretisk inriktning
 - Lärandeaktivitet:
 - genomföra exponeringsbaserad behandling, i första hand för klient med specifik fobi
- skapa god kontakt, upprätta och vidmakthålla terapeutisk allians
- empatiskt reflektera över mönster i det terapeutiska arbetet och kunna reflektera över egen del i detta
 - Lärandeaktivitet:
 - att utöver i handledning även göra detta i skriftlig uppgift och seminarium
- presentera fallmaterial i handledning på ett sådant sätt att det ger förutsättningar för eget lärande och använda sig av handledning för att identifiera eget behov av utveckling och fortsatt lärande
 - Lärandeaktiviteter:
 - att utöver att göra detta vad gäller sitt egna pågående klientarbete, även aktivt delta i handledning även vad gäller övriga gruppmedlemmars behandlingskontakter

Studenten behöver även uppvisa följsamhet till klientansvarig psykolog (handledaren), klinikpsykolog likväl som till de uppställda reglerna på kliniken samt gällande lagstiftning inom Hälso- och sjukvård samt Psykologförbundets etiska riktlinjer.

Kurslitteratur

Den kurslitteratur som används är den från delkursen *Teori och tillämpning KBT*. Ev ytterligare litteratur och/eller kursmaterial kan tillkomma enligt handledarens eller kursansvarigs anvisning.

Skriftlig uppgift och avslutande seminarium

I en skriftlig uppgift ska du som student redogöra för det du uppfattat som viktiga aspekter i din behandlingskontakt genom att koppla samman begrepp från kurslitteratur och undervisning (från delkursen Teori och tillämpning KBT) med egna konkreta exempel från den terapeutiska kontakt du haft i Handlett klientarbete KBT. T.ex. genom att kort beskriva hur du genomförde en terapeutledd exponering och referera till relevanta teoretiska begrepp. Reflektera även kort över hur du upplevde interaktionen med klienten, den terapeutiska alliansen, samt dina egna reaktioner, såsom tankar och känslor som väckts. I möjligaste mån bör du även reflektera kring vilken eventuell betydelse samhällseliga/normativa aspekter kan ha haft i den terapeutiska kontakten (såsom betydelsen av kön, ålder, identitet eller andra sociokulturella aspekter). *OBS att ingen information som kan identifiera klienten ska finnas med i den här uppgiften!*

Omfattning: max 500 ord (c:a 1 sida). Inlämnas till Jan Bergström senast en vecka innan det avslutande seminariet (se schema). Upplägget vid seminariet bygger på att din inlämning inte är anonym utan att vi under seminariet kan diskutera det du lyft fram i din skriftliga uppgift. Ytterligare information ges under det inledande seminariet.

Kurskrav

Obligatorisk närvaro och aktivt deltagande i handledningen samt vid seminarier är kurskrav. Aktivt deltagande innebär bl.a. att studentent i anvisad tid lämnar in sessionsrapporter, fallformulering och eventuell behandlingsrapport samt annat material enligt handledarens anvisning.

Ett kurskrav är också att genomföra klientarbetet på ett sådant sätt som anges i skriftlig information från kliniken.

Examination och betygskriterier

Bedömning av det handledda klientarbetet görs löpande av respektive handledare.

Examination och betygsättning görs av examinator mot bakgrund av handledarens bedömning, underlag från klinikpsykolog samt skriftlig uppgift och deltagande i avslutande seminarium. Som betyg används *Godkänd* eller *Underkänd*.

Principer och rutiner för underkännande eller avbrytande av klientarbetet

Examinator beslutar om den studerande skall godkännas eller underkännas på delkursen. Examinator kan avbryta klientarbetet och även underkänna en student under pågående kurs, om handledare och examinator tillsammans gör bedömningen att studenten begår allvarliga fel i kontakt med klienter.

Klinikpsykolog eller klinikchefen kan också avbryta klientarbetet om klientsäkerheten är hotad.

Förutsättningar för studenten att återuppta klientarbetet

Om den studerande underkänns - antingen under pågående eller efter avslutad delkurs - ges ytterligare en möjlighet att fullgöra delkursen. Den kan tidigast påbörjas terminen efter den termin då den studerande blivit underkänd. Examinator skall tillsammans med studierektor härvid kontrollera och godkänna, formellt och vid en intervju med studenten, att studenten har de kunskaper och färdigheter som krävs för att åter delta i delkursen.

Kursansvarig och examinator
Jan Bergström
Universitetslektor
leg psykolog, leg psykoterapeut, handledare, med dr
08-16 39 10
jan.bergstrom@psychology.su.se

*Välkomna till den här delkursen!
Hör gärna av er till mig med frågor eller funderingar!
/Jan*